

यथा सद्यः पञ्चवमुपागतः । स्वजनैश्च नातिदूरे क्षेत्रस्य काष्ठसञ्चयैः
संस्कृतः । अथ द्वितीयदिने तस्य पिता समायातः । स्वजनेभ्यः सुत
विनाशकारणं श्रुत्वा तथैव समर्थितवान् । अब्रवीच्च ।

भूतान् यो नानुगृह्णाति ह्यात्मनः शरणागतान् ।

भूतार्थास्तस्य नश्यन्ति हंसाः पद्मवने यथा ॥ १३६ ॥

५

पुरुषैरुक्तं । कथमेतत् । ब्राह्मणः कथयति । अस्ति कस्मिंश्चिद् कथा
धिष्ठाने चित्ररथो नाम राजा । तस्य योधैः सुरद्वयमानं पद्मसरो नाम ॥ ६ ॥
सरस्तिष्ठति । तत्र च प्रभूता जाम्बूनदमया हंसास्तिष्ठन्ति । षण्मासे
षण्मासे पिच्छमेकैकं परित्यजन्ति । अथ तत्र सरसि सौवर्णा वृहत्पद्मी
समायातः । तैश्चोक्तः । अस्माकं मध्ये त्वया न वर्तव्यं । येन कारणे १०
नास्माभिः षण्मासान्ते पिच्छैकैकदानं कृत्वा गृहीतमेतत् सरः । एवं
च किं बहुना परस्परं द्वैधमुत्पन्नं । स च राज्ञः शरणं गतो ऽब्रवीत् ।
देव एते पक्षिण एवं वदन्ति । यदस्माकं राजा किं करिष्यति । न
कस्याप्यावासं दद्वः । मया चोक्तं । न शोभनं युष्माभिरभिहितं । अहं
गत्वा राज्ञे निवेदयिष्यामि । एवं स्थिते देवः प्रमाणं । ततो राजा १५
भृत्यान्ब्रवीत् । भो भो गच्छत । सर्वान् पक्षिणो गतासून् कृत्वा
शीघ्रमानयत । राजादेशानन्तरमेव प्रचेतुस्ते । अथ लगुडहस्तान् राज
पुरुषान् दृष्ट्वा तत्रैकेन पक्षिणा वृद्धेनोक्तं । भो स्वजना न शोभनमा
पतितं । ततः सर्वैरेकमतीभूय शीघ्रमुत्पतितव्यं । तैश्च तथानुष्ठितं ।
अतो ऽहं ब्रवीमि ।

२०

भूतान् यो नानुगृह्णाति ह्यात्मनः शरणागतान् ।

भूतार्थास्तस्य नश्यन्ति हंसाः पद्मवने यथा ॥ १३७ ॥

इत्युक्त्वा पुनरपि ब्राह्मणः प्रत्यूषे क्षीरं गृहीत्वा । तत्र गत्वा तारस्व
रेण सर्पमस्तौत् । तदा सर्पश्चिरं वल्मीकद्वारोत्तर्लनि एव ब्राह्मणं
प्रत्युवाच । त्वं लोभाद्ब्राम्हणः पुत्रशोकमपि विहाय । इतः परं तव २५